

יהדות באהבה

2 וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֹא-לֵה' אָבִיו יִצְחָק.
לפרשה // הרב זיו רוח

סודה של ארץ גושן
הרב אורן טרבלסי

3 שלא נזלזל בפרטים הקטנים
מאורות הרב קוק // הרב יורם אליהו

4 טרם נמצא החיסון
בשביל הנשמה // הרב ליאור לביא

5 מחאה של תיקון
קווים להגותו ולמורשתו של מו"ר הרב יונתן זקס זצ"ל
// נתן קוטלר

6 גילוי לב בנישואין
זוגיות // אסתר אברהמי

7 מדור לילדים

נכון לעכשיו

אל תרגזו בדרך

יוסף הצדיק אומר לאחיו "אל תרגזו בדרך" (בראשית מה כד). רש"י מפרש: לפי שהיו נכלמים היה דואג שמא יריבו בדרך על דבר מכירתו, להתווכח זה עם זה ולומר 'על ידך נמכר, אתה סיפרת לשון הרע עליו וגרמת לנו לשנאתו'. ואכן כשאדם נמצא בדרך ואינו רואה את סופה ולאן היא מובילה, הוא מתבלבל ונוטה לפעמים להאשים את זולתו במצב המסובך, להתרגש ולריב עמו. כזה היה מצבם של האחים. לעומתם, יוסף הצדיק, המאמין הגדול שיודע בוודאות שהירידה למצרים היא לצורך עליה ככתוב: "כי למחיה שלחני אלקים לפניכם", הוא יודע שסוף טוב הכל טוב. כל סיבוכי הדרך הם לטובה באומרו "וישלחני אלקים לפנים לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפלטה גדולה" - כן ההולכים בדרך ארוכה צריכים סבלנות ואורך רוח, ולא, הם עלולים לאבד את הדרך ח"ו.

נכון לעכשיו, עם ישראל הוא עם עתיק יומין ההולך בדרך ארוכה. אמנם אנו כבר לקראת סוף הדרך, דהיינו שבים הביתה לארץ ישראל אבל עדיין לא הגענו אל המנוחה ואל הנחלה. טבעי שלקראת סוף הדרך מתגלים קשיים גדולים, וישנם כאלו שמלאים בטענות ובהאשמות הדדיות ואפילו כעסים, כאחיו של יוסף. בפרט בימים אלו שכפי הנראה עומדים לפני בחירות, כאשר ישנם הרוצים להיבנות על שלילת המפלגות האחרות. דווקא בימים הללו בקשתו של יוסף 'אל תרגזו בדרך' נצרכת ביותר. אדרבא, צריך הרבה סבלנות ואורך רוח כלפי השונה, לראות את החיוב אצל האחר ולא לחפש את השלילה. ומתוך כך נזכה, למרות חילוקי הדעות לאחדות וליחוד, ונוכל להמשיך במעלה הדרך אל הגאולה השלמה. מהמצפה לישועה השלמה

זר הנגן בי"א

העלון מוקדש לעילוי נשמת

סגן ארז לוי - הי"ד

במלאת תשע עשרה שנים לנפילתו

האזכרה תתקיים א"ה ביום שני י"ג טבת תשפ"א 28.12.20

בשעה 14:00 בהר הרצל

תנצב"ה

המשפחה

בשל מגבלות הקורונה האזכרה תתקיים בחוג המשפחה

למרות הקורונה
שיגילם
אל הנשמה...

מוזמנת לשנה של חיפוש וגעגוע
מפגש חי ומתחדש עם עצמך
שנה של לימוד תורה
בירושלים

בואי להיות חלק מהמכון אורה!

בית מדרש מגדל ומצמיח גי לימוד של חבורה גי ליווי אישי וסדנאות

מחכות אכ!! ההרשמה פה

לפרטים והרשמה שלחי הודעת ☎ למספר: 0546814216

ההרשמה לשנת תשפ"ב בעיצומה - תוכנית אלול. תוכנית מלאה.
יום לימוד לנשים. תוכניות חוץ לדוברות ספרדית, צרפתית ורוסית.

לתרומות בטל' 02-6461320 בבנק הדואר ח-נ 3-16179-4 באתר MeirTV.co.il מאובטח

לפרסומים בעלון ובאתר: 02-6461320 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד
המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 אתר הבית MeirTV.co.il דוא"ל torah@meirtv.co.il
עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

שבת	מוצאי שבת	הדלקת נרות
17:21	י-ם	16:05
17:22	ת"א	16:23
17:19	חיפה	16:13

ולשמחה עצומה, ובאה לו מתוך הקושי טובה גדולה.

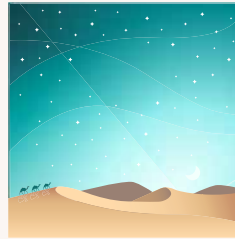
באופן זה מובן מה שכתוב "וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֹא-לֵהי אָבִיו יִצְחָק", שהרי נודע כי מידתו של יצחק היא מידת הדין, ועתה הגיעה העת של יעקב להודות לה' ולזכות מלפניו יתברך על הטובה הגדולה שיצאה מכך שנהג עמו במידת הדין. שלא בלבד שע"י צערו נתכפר עניין זה שלא זכה לכבוד את הוריו כ"ב שנה, והקב"ה הרי מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה¹, אלא שהיה כל המהלך חלק מתכנית אלוקית מדויקת מאד שה' רקם דרך בחירות בני אדם, כקנאת האחים ומכירת יוסף. עתה יעקב מבין למפרע את ההשגחה המדוקדקת שפעלה אך ורק לטובתו ולטובת האומה הישראלית שעתידה להיוולד מזרעו במצרים. בנוסף רואה יעקב את ההכנה ליציאת מצרים ולהתגלות האלוהית לישראל בניסים ונפלאות, שמהוות את הבסיס לכל אמונת ה'.

"וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֹא-לֵהי אָבִיו יִצְחָק".

1. בראשית מו א
2. לרבי חיים מצרנוביץ'
3. תהילים קיח
4. ברכות נד.
5. שמ"ר כג, ג
6. ירמיה ל יז
7. תהילים ל יב
8. עיין מגילה יז.
9. שם
10. שבת פט:
11. ב"ק נ.

בימים הקרובים ישלח לדפוס הספר 'זיו הפרשה' של הרב זיו רוח. המעוניינים להוסיף הקדשות ותרומות להוצאת הספר טרם יודפס, אנא פנו בהקדם לחיים: 0534245568.

וחסדי ה' המה. בדרך זו, הקב"ה באמת מהפך לצדיקים מידת הדין למידת רחמים, וכל קללה נהפכת לברכה. מהייסורין עצמם צומחת להם טובה גמורה. וזהו שאמר דוד המלך "הַפְּכֵת מִסְפְּדִי לְמַחֹל לִי פִתְחֵת שְׂקִי וּתְאַזְנֵנִי שְׁמִיחָה"², שהמספד שבו בירך 'דיין האמת', נהפך לטובה. אם כן גם על מה שנראה כרע, יש להודות, וזהו "אודךָ כִּי עֲנִיתָנִי". וכך אירע ליעקב אבינו, שכ"ב שנה הצטער הרבה על מיתתו של יוסף. חז"ל מבארים כי היה זה בדין ליעקב על שלא קיים מצוות כיבוד הורים כ"ב שנה. עשרים שנה עבד בבית

לכן ועוד שנתיים בדרך לארץ וישיבה בשכם³. אמנם יעקב יצא מהארץ במצוות הוריו לשאת אישה וברח מעשו, אך אביו יצחק היה זקן וכבד ראייה, וריחוקו מביתו סוף סוף מנע ממנו להועיל להוריו ולכבדם לעת זקנותם. בבורחו מעשו, לפני יציאתו לגלות, חז"ל מבארים שיעקב שהה כבר חוץ לביתו, י"ד שנה בבית מדרשו של עבר. אולם על י"ד שנים הללו לא נענש, כיוון שעסק בתורה. אך לאחר שנים אלו, עולה מדברי חז"ל אלו⁴ שראוי היה שיעקב היוצא לחרון, יודרו לישא אישה ויחזור מהר יותר, ולא יתעכב שנים רבות. "וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חִי אִלְכָּה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרָם אֲמוֹתָ"⁵. מכה קשה זו שיוסף נעלם מחייו, הפכה לרפואה. יוסף נעשה משנה למלך מצרים, החיה וכלכל את יעקב וכל זרעו בשנות הרעב. ולא זו בלבד, חז"ל אומרים כי ראוי היה יעקב לירד למצרים בשלשלאות של ברזל⁶, אלא שזכותו גרמה לו שירד בכבוד גדול. עתה שנודע ליעקב אבינו שיוסף עודנו חי וכי הוא מלך במצרים, הגיעה העת לברך ולהודות על הדין והצרה שעברה עליו, כי נהפכה קללתו לברכה

"וַיַּעַל מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל יַעֲקֹב אָבִיהֶם. וַיֹּאמֶר לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חִי וְכִי הוּא מֵשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפֶּגַע לְבֹו כִּי לֹא הָאֵמִין לָהֶם... וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חִי אִלְכָּה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרָם אֲמוֹתָ. וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶץ שֹׁבַע וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֹא-לֵהי אָבִיו יִצְחָק"¹.

יש לשאול, מדוע נאמר: "וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֹא-לֵהי אָבִיו יִצְחָק", ולא נאמר לא-להי אברהם ויצחק? בספר 'באר מים חיים'² מובא הסבר לכך ע"פ הפסוק בתהילים: "אודךָ כִּי עֲנִיתָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה"³. פסוק זה איננו הודאה על הישועה שבאה

אחרי הייסורין, כי אז היה ראוי לכתוב, אודך שהושעתני אחר שעניתיני. מבאר המלבי"ם בביאורו לספר תהילים: "אני נותן הודאה על שעניתיני ביסורים, כי ע"י כן ותהי לי לישועה". לפעמים יגזור ה' יתברך טובה על האדם והיא בתחילה נדמית לו כרעה, אך בהמשך הזמן יכיר כי היתה זאת דווקא טובה גדולה אליו. לכן אמרו חז"ל כי חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה⁴, לקבל אותה באמונה ולדעת שהיא חלק מהשגחת ה' על אף הקושי שטמון בה. באופן רזי שלא תמיד קל לקולטו, כיוון שהמכה היא חלק מהשגחתו ית', בה טמונה גם ישועתו. וכך אמרו חז"ל⁵ "מִמְּכּוֹת שְׂאֵנִי מִכָּה אוֹתָךְ, מִכָּה אֲנִי מִרְפָּא אוֹתָךְ" שנאמר: "כִּי אֶעֱלֶה אֶרְכָּה לָךְ וּמִמְּכּוֹתֶיךָ אֶרְפְּאֶךָ"⁶.

ידיעה זו, לא זו בלבד שיש בה אמונה עמוקה, אלא ביכולתה לפעול ממש על השגחת ה'. בדרך זו הצדיקים מהפכין מידת הדין למידת הרחמים, כיוון שאומרים לנפשם כי מידת הדין זו שפגשו באירוע מסוים, באמת מידת רחמים היא, וכל יסורים שמייסר אותם הקב"ה, מצד האמת, טובות

הרב אורן טרבלסי

סודה של ארץ גושן

שאמנם יגורו במצרים אך גם יוכלו להתרחק, לא להתערבב עם המצרים, ולשמור על הצביון הישראלי המיוחד. כך אכן מפרש הנצי"ב²: "שידע יוסף שעין יעקב שישבו בניו בדה, על כן ראה להקצות ארץ גושן שהוא אינו מעיקר ישוב מצרים".

אמנם בפרקי דר"א³ פותח שער ואומר שארץ גושן כבר ניתנה לשרה אימנו. כשירדו אברהם ושרה למצרים מפני הרעב, פרעה מרוב אהבתו אותה כתב לה בכתובתה את ארץ גושן. לפ"ז כיון שהייתה ידועה לשבטים כמקום ששייך לשרה אימנו, הבינו שזה מקומם הראוי להם בגלות מצרים.

אך עדיין צריך ביאור מדוע גלגלה ההשגחה העליונה שפרעה ייתן לשרה במיוחד את גושן.

גלות מצרים התרחשה בחלק מסוים ומיוחד בארץ מצרים, בארץ גושן. בהתבוננות בפסוקי הפרשה עולה שאין זה מקרי. מתחילת ירידת השבטים למצרים יוסף מסמן את המטרה של מקום הישוב - ארץ גושן. כך כששולח את אחיו לומר ליעקב "רדה אלי וישבת בארץ גשן". וכן לאחר שיורדים השבטים מייצר יוסף סוג של תחבולה, ואומר לאחיו לומר לפרעה שהם אנשי מקנה "בעבור תשבו בארץ גושן"¹.

מה מיוחד בחבל ארץ זה שמניע את יעקב, יוסף והאחים לחתור להתיישב דווקא בה?

המגלה עמוקות כותב ש'גשן' ר"ת גלגול שבעים נפשות. זהו המקום הראוי והמתאים ביותר לגלות בני ישראל במצרים, וצריך להבין מדוע.

לפי הפשט ניתן לומר שארץ גושן לא הייתה ממוקמת בלב מצרים, אלא רחוקה מעט מההתיישבות המצרית העיקרית. השבטים ראו בכך הזדמנות,

המשך בעמוד הבא >

שלא נזלזל בפרטים הקטנים

מזמן לזמן... כי אם מכל צדדי החיים הנהוגים באדם. והוא מדרוך כי בניין האדם ושלמותו, עובר דרך שימת הלב גם אל הדברים שנראים לך קטנים וחסרי ערך, שכיוון שיש בהם הדרכה מוסרית אינך יכול לזלזל בהם ואם אתה מזניח אותם הם עלולים לפגוע בשלמותך, ולכן **"ההישרה בכל צדדי הטוב והיחוש כתורה וכמצווה, תרומם ותחליף כח ועוז להצליח גם-כן ביותר, במפעלים היותר כלליים ורמים במעלתם"**.

הגמרא בברכות אומרת קודם לכן, ששלשה דברים מאריכים חייך של אדם, 'המאריך בתפילתו', 'המאריך בשולחנו' שמא יבוא בינתיים עני והוא יפרנס אותו, ו'המאריך בבית הכסא'. שני הדברים הראשונים מובנים, אדם שמאריך בתפילתו עוסק בעניינים רוחניים וקרכת אלוקים, זו תכלית האדם. גם המאריך בשולחנו, הוא אדם, אומר הרב בעין א"ה שם, שעם כל ההתהלכות שלו בעניינים רוחניים, הוא לא שוכח שיש אנשים עטופי רעב הסובלים עוני ומחסור והוא יודע להנמיך את עצמו מרוממותו העליונה ולהאריך בשולחנו כדי להשפיע שפע של נדיבות אל הזולת, אך מה העניין בדבר השלישי שהגמרא מציינת? אומר הרב שישנם אנשים כמו שהזכרנו למעלה, שבהיותם עורגים אל תכלית המעלות הם שוכחים שהם בני אדם, ואם לא יתנו דעתם אל צרכי האדם החומריים, גם הקטנים שבהם, הם עלולים לקעקע את כל בניינם. לכן, **"זאת היא ההערה הנפלאה הראויה לחכמי לב אשר בשכלם וטהרתם לבם במרום ימריא, לבלתי לשכח את כל ענייני גופם גם-כן..."**. וכל אדם באשר הוא אדם, אומר הרב, צריך לדעת שהוא נתון בגוף בהמי ולכן **"כל צורך קטן מצרכיו החומריים צריך שלא יקטן בעיניו מהתעסק בהם כראוי, ורק אז יעלה בידו אושר הגוף והנפש..."** ולשם דוגמא לאחד מתנאי הגוף השפלים אמרו חז"ל המאריך בבית הכסא ומזה ילמד האדם על כל העניינים השפלים, שגם כשהוא נמצא במצב מרום של עיסוק במוסר, בחכמה ובנדיבות, **"שלא יבזו לקטנות כאלה, ומהם ייקח גם-כן לעבוד את השם יתברך שמו"**.

הגמרא במסכת ברכות (נה א) דנה בדברים המאריכים ימיו של האדם ובדברים שחלילה מקצרים אותם. בין הדברים שמקצרים מונה הגמרא את 'המנהיג עצמו ברכנות' הנוהג בשררה, ולומדת זאת מיוסף **"דאמר רב חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם אחיו מפני שהנהיג עצמו ברכנות"**. יש מפרשים שהכוונה ששמע עשר פעמים את אחיו מכנים את יעקב, 'עבדך אבינו' ולא מיחה בהם. (חמש פעמים מפייהם, וחמש מהמתורגמן שחזר על דבריהם) ולכן נחסרו לו עשר שנים מחייו.

הרב קוק צ"ל בפירושו עין א"ה (ברכות ט, כה), מבאר שיש אנשים שכאשר הם מכוונים עצמם אל משימות ויעודים גדולים וחשובים, קטנים בעיניהם הצרכים הקטנים, הן הרוחניים והן הגשמיים, עניינים מוסריים וחומריים, אך באמת חסרונם של הדברים הללו גורם למכשולים רבים בדרכם להשגת השלמות, עד שזה מביא לקיצור ימיו ושנותיו של האדם. הרב מזכיר את יוסף בפירוש שהבאנו, שמת קודם אחיו מפני ששמע את האחים אומרים על אביו 'עבדך אבינו' ושתק, שיוסף שהיה עסוק במטרה נעלה עם אחיו במהלך שגורם לירידת יעקב ובניו למצרים, שממנה תבוא יציאת מצרים וכל הניסים הגדולים אחר-כך, לכן כיוון שהיה עסוק במטרה הרוממה הזו **"לא נזקק אז לתקן דיוק קטן מדרכי הכבוד ביחס לאביו המוטלים עליו"**. יוסף מבין שהוא במשימה חשובה של בניין בית ישראל והורדתם מצרימה, לכן הוא חושב כי אין זה נורא מה שהוא שומע מאחיו שאומרים על אביו 'עבדך', זה נראה לו פרט קטן ולא משמעותי מול המשימה הגדולה. המחשבה הזו, אומר הרב, היא שגיאה כללית **"שחובת האדם השלם הוא, ששום שאיפה היותר גדולה לא תבלע את הצרכים היותר קטנים ואין לך דבר שאין לו מקום"**.

לכן, אומר הרב, הדריכה התורה את המלך, שיכתוב לו ספר תורה, "לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצווה ימין ושמאל", שמשאת נפשו אל הדברים הרמים לא תרחיק אותו מהחייבים הכלליים הפשוטים. וכאן הרב אומר את העקרון הגדול **"כי החיים ממולאים לא מהשאיפות הגדולות הבאות**

המשך המאמר מעמוד קודם >

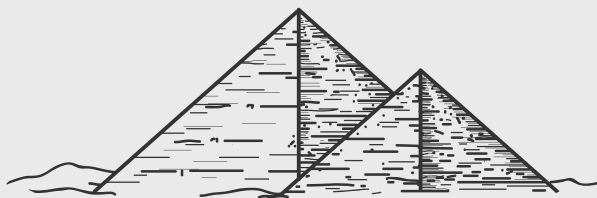
הרמ"ע מפאנו⁴ כותב שנתן לה את גושן משום שפרעה "נגש" (אותיות גשן) אל שרה, ונידון פרעה כדן מזיק לשלם ממיטב הארץ. לפיכך ארץ גושן היתה המקום המובחר ביותר במצרים. זו סיבה נוספת שמסבירה את רצון השבטים להתמקם במיוחד בה.

אך נראה לומר עומק נוסף. הפרשה פותחת בסיפור יהודה שניגש ליוסף וחוזר לפניו על כל השתלשלות האירועים. וקשה, האם יוסף לא ידע זאת? לשם מה חוזר יהודה בפניו על אירועים שיוסף עצמו היה חלק מהם?

השפת אמת מסביר דבר נפלא. באמת יהודה לא ניגש ליוסף אלא אל ה'. הוא ניגש לרצון האלוקי שעומד מאחורי כל המאורעות הקשים, התמוהים והלא מובנים, שעברו עליו ועל אחיו. אם כך יהודה חוזר ומסדר את כל האירועים לא בשביל יוסף אלא בשביל עצמו. **"לא הוסיף**

בבקשה זו רק שחזר כל הדברים לעצמו להיות מיושרים אצלו לקבל רצון ה' יתברך בשמחה". יהודה יישב דעתו והחזיר אל ליבו שכל המציאות הלא מובנת - יד ה' היא, ומה שנראה כחסר סדר צדק והגיון, באמת מסודר ממחשבה עליונה ממעל לבינתו. מתוך כך נפתחה הישועה, יוסף התגלה לאחים, וכל המאורעות הסתדרו.

כשעמ"י יורד לגלות במצרים, וכן כשאברהם ושרה עוברים נסיון קשה של רעב ושרה נלקחת לבית פרעה, הם עומדים מול חושך והסתרה

גדולים. אז מלמדת אותנו התורה את הגישה הנכונה לכן, ארץ גשן. גש אל ה', ו-ן, גש אל שער החמישים. גש אל רצון ה' הפנימי שמחולל את כל המאורעות. מ"ט שערים של הבנה נמצאים ביכולת ההשגה של השכל האנושי, אך שער ה-נ' הוא מעבר להבנה האנושית, זהו שער האלוקים, ובלשון הרמב"ן⁵: **"השער הזה בידיעת הבורא יתברך שלא נמסר לנברא"**.

כל אחד מאיתנו עובר בחייו הפרטיים זמנים קשים של חושך והסתרה. לפעמים יש הרגשה שנעשה לנו עוול מהשמיים, זה לא צודק ולא מגיע לנו, אך לא כך המחשבה האלוקית. היא אינה כפופה להבנות ולהגיון שלנו, למה שאנו תופסים כנכון וצודק. היא עומדת מלמעלה ומנהלת הכול ע"פ סדר עליון אמיתי וצודק מאין כמותו, ומובילה את המציאות לטוב גדול ונשגב לאין ערוך ממה שהבנתנו הדלה מסוגלת לצייר ולדמיין.

מהגלות והצרה של עם ישראל ואבותינו במצרים אנו למדים כיצד לגשת לצרות הפרטיות שלנו. תיגש כפי שאברהם ושרה

ניגשו לכל קושי, תיגש כפי שיהודה ניגש ליוסף. באמונה גדולה ואמיתית שיד ה' נמצאת שם איתך במקומות הכי קשים. ומתוך הגישה הזו נפתח חלון הישועה, יד ה' מגלה את הסיבה הפנימית, כל חלקי הפזל מתחברים, ואור ה' מאיר בנועם ומתיקות על חיינו.

1. מז, א 2. מה, ט 3. פרק כו 4. מובא בשל"ה פסחים 5. הקדמת הרמב"ן לתורה

טרם נמצא החיסון

שווה חיים.
ב. אל תפסיעו פסיעה גסה (מתינות וסבלנות) -
 על עניין המהירות המופרזת אין צורך להכביר במילים. כבר לימד שלמה בחכמתו: "גם בלא דעת נפש לא טוב ואף ברגלים חוטא" (משלי יט, ב). או בביטוי העממי "החפזון הוא מהשטן". מהירות מופרזת וחוסר מתינות וסבלנות מונעים שיקול דעת והיערכות להפתעות שתמיד צצות בחיים. רק הבוקר הייתי עד במו עיני למשאית שעצרה בפתאומיות בעקבות ילד שקפץ לפתע למעבר חציה משום מקום. ניתן לשער מה היה קורה לו נהג המשאית היה "פוסע פסיעה גסה" או פשוט נוסע מהר מדי...

ג. תכנסו בחמה לעיר (ראיית הנולד) -
 הכלל השלישי הוא תשומת לב למגבלות שעומדות להתרגש עלינו, בבחינת חכם הרואה את הנולד. מי שחש עייפות שיעצור בצד בהקדם האפשרי, ינוח בצד ויקנה לעצמו משהו להתרעננות. לא צריך לחכות עם הניקור על ההגה לשלב שיהיה מאוחר מדי. והכי טוב - להקדים תרופה למכה - לישון טוב לפני הנסיעה ולא לעלות על הכביש כשעייפים מדי, או לחילופין - לבקש החלפה מנהג אחר אם אפשר.

יוסף מעניק לאחיו ולנו שיעור גדול ביחס רציני ואחראי למציאות ולדרך. אולי בכך הוא רומז להם שניתן למנוע גם תאונות היסטוריות...
יהי רצון מלפניך ה' אלוהי שאיישם את כל מה שכתבתי ואזכה לעורר בדברי הדלים עוד לבבות למיגור מגיפת תאונות הדרכים. אמן כן יהי רצון.

ותקווה שעוד יימצא החיסון שיוכל למנוע את התאונה הלא מוצדקת הבאה. בדברים הבאים אנסה להציע שלושה כללי זהב פשוטים וקלים ליישום לאור פרשת השבוע, שיכולים אולי בע"ה למנוע את התאונה הבאה.

חיסון לשלום

לאחר התודעות יוסף אל אחיו, טרם שובם אל יעקב אביהם, הוא שולח שליח לצוות אותם במילים הבאות: "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל תִּרְגְּזוּ בְּדֶרֶךְ". מה פשר הציווי הזה ומה אנו יכולים ללמוד ממנו לנושא הכאוב בו אנו עוסקים? את דברי יוסף פירש רש"י בכמה כיוונים שכל אחד מהם וכולם יחד מהווים לענ"ד חיסון משולש למיגור תופעת תאונות הדרכים:

א. אל תתעסקו בדבר הלכה שלא תרגז עליכם הדרך (מיקוד וריכוז) -

טרדות מוצדקות מובילות להסחת דעת ולתאונות. ככל שיש תחושה שהנושא חשוב יותר כך הסיכוי להסחת הדעת גדול יותר. "דבר הלכה" הוא ביטוי לסוג כזה של הסחת דעת מהמשימה שעומדת כעת לנגד העיניים - הדרך, הכביש, תשומת הלב לנסיעה ולא לשום עניין אחר, חשוב ככל שיהיה.

בלי עיסוק בנייד לנושא חשוב וחיוני ככל שיהיה (ומי שלא הקיש על "איני הנהג" שיקום...), בלי הורדת העיניים מהכביש לנושא אחר, לזמן ממושך, חשוב וחיוני ככל שיהיה. אם יש צורך לכונן את ה"ווייז" אנא עצרו לרגע בשולי הדרך או בכל מקום בטוח אחר. המאמץ הקטן הזה

האזיפה שלא בכותרית

לפני כשבועיים, ערב שבת פרשת וישב וחנוכה, החלטנו לצאת מוקדם מהרגיל לשבת משפחתית שהתקיימה אצל ההורים שלי. למפרע, התברר שההחלטה הזאת גרמה לכך שנגיע לשבת ממש 'בדקה התשעים' וכך לא בילינו את היום הקדוש בתחנת דלק כמו מספר משפחות אחרות שלא זכו.

פקק תנועה עצום השתרך לכל אורך הדרך עד לטרון, שם, כך נודע לנו די מהר, אירעה תאונת דרכים מחרידה שגבתה את חייהם של שני ילדים וגרמה לפציעה קשה של עוד שניים נוספים, שה' ישלח להם רפואה שלמה במהרה. התאונה המזעזעת הזאת ליוותה ומלווה את מחשבותיי מאז ולא יוצאת לי מהראש.

אמנם הכותרות והמבזקים עוסקים בעיקר בנתוני התחלואה העולים ובחיסון החדש, אך נראה שיש בינינו מגיפה אחרת שטרם נמצא לה חיסון אף שהיא לא נמצאת בראש הכותרות בימים אלה. מגיפת תאונות הדרכים. מה לא נכתב על הנושא הזה ואוכל להוסיף? אילו מילים יוכלו לנחם אחרי אובדן שכזה ואיך אוספים שברי חיים ומנסים לאחות אותם מחדש? אין לי תשובות, בעיקר שאלות, כאב אין סופי

יעקב הם אבותינו.
 כשם שקיימת הסתעפות בתוך כללות האומה, כך היא קיימת בתוך ארץ ישראל. אנחנו עם, וכל עם יש לו ארץ. "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ". חלקי הארץ השונים מתאימים לחלקי העם השונים. כל הנחלות יחד - נחלת זבולון, נחלת יששכר וכו' - הן גוונים שונים של "אזירא דארץ ישראל"² ומהווים כולם ביחד עניין אחד שלם. ועם זה יש הבחנה בין החלקים השונים של הארץ, שמתאימים לחלקים השונים של העם. כל הכוחות ביחד קובעים את הערך השלם של בית ישראל, שנים עשר שבטי ישראל, אשר מכולם יחד נבנה כלל ישראל³.

על לבו בבאו אל הקדש לזכרן לפני ד' תמיד¹. כל שבטי ישראל רשומים על לבו, ששה כנגד ששה. המספר ששה מבטא את הממשות הקוסמולוגית - אנו מהווים את התגלות הקדושה האלוהית השלמה. לכל שבט - ערך מיוחד: ליששכר - תורה, לדן - גבורה, וכו'.

שמות כל שבטי ישראל היו נמצאים באבני החושן, ומתוך כך היו מתגלות כל אותיות הא"ב. ומלבד זה גם היה כתוב על החושן "אברהם יצחק יעקב". אבל חסרה האות ט', אך ידוע שהיה כתוב "שבטי ישראל" או "כל אלה שבטי ישראל" או "שבטי יה". יש חילוקים בעניין זה בין הירושלמי והרמב"ם. מכל מקום המלה שבטי הופיעה לדעת כולם, כי כך הוא סדר מבנה בנין עם ישראל. מתוך חושן המשפט הזה מופיעים בירורי דברים ברוח הקדוש. אנו שבטי יה, קדושים, עליזים, ובני

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

שבטי ישראל

בחלק השני של ספר שמות מבואר כל הסדר האלוהי השלם של בית המקדש. בית זה, לא ריק הוא, לכן בהתחלת ספר ויקרא מופיעות הלכות של מה שיש לעשות בבית, כלשון הרמב"ם: "הלכות כלי המקדש והעובדים בו". ולעובדים אלה ישנם בגדים מיוחדים, מדים מיוחדים. בין האנשים המתמסרים לעבודה נמצא הכהן הגדול הכולל כל קדושת ישראל בתוכו. לכן נאמר עליו: "ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט"

1. שמות כ"ח כ"ט.

2. בבא בתרא דף קנ"ח ע"ב ב'.

3. ע"פ שיחות הרצי"ה בראשית עמ' 331, 364, 410-407.

מחאה של תיקון

מהי הדרך הראויה להביע מחאה כאשר מתחולל חוסר צדק בעולם?

קווים להגותו ולמורשתו של
מו"ר הרב יונתן זקס זצ"ל

חלק ז' // נתן קוטלר

הקב"ה חפץ במחאת האדם

בפרשת וירא נאמר: "וְהָאֱמֹרֶת הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה. וְאַבְרָהָם הָיָה לְגֹי גָדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרָכָה בּוֹ כָּל גִּיּוֹי הָאָרֶץ. כִּי יִדְעֹתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְחָק אֶת בְּנָיו וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָכַי ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא ה' עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו" (בראשית יח, יז-יט).

מדוע הקב"ה מספר לאברהם על הפיכת סדום?

הרב זקס, משיב על השאלה בספרו 'לרפא עולם שבור' (עמ' 21-37). הקב"ה מספר לאברהם על הפיכת סדום כדי להזמין להגיב ולהתפלל במחאה כנגד חוסר הצדק והמשפט שבהריסת עיר שלמה. הקב"ה גם מודריך את אברהם באילו מילים עליו למחות "כִּי יִדְעֹתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְחָק אֶת בְּנָיו וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָכַי ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט". ואכן כך אברהם עושה ומשתמש במילים צדקה ומשפט בהטיותיהן השונות שבע פעמים בתפילתו: "חָלְלָה לָךְ מַעֲשֵׂת כְּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק עִם רָשָׁע וְהָיָה כְּצִדִּיק כְּרָשָׁע חָלְלָה לָךְ הַשֹּׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט" (שם כה).

אין ספק שישנו צדק אלוהי, שלעיתים, בהסתכלות לעבר, אנו יכולים להבין מעט ממנו, אך הקב"ה רוצה שאנו נחיה את חיינו מתוך צדק אנושי כי "לא נתנה תורה למלאכי השרת" (ברכות כה, ב) וכן "דיברה תורה כלשון בני אדם" (סנהדרין נו, א). הרב זקס כותב "בכך שברא את האנושות הטיל עליה אלוהים את הזכות ואת החובה לראות את הדברים מנקודת מבט אנושית" ('לרפא עולם שבור' עמ' 34). ולכן הקב"ה קורא לנו לשאול שאלות ולמחות על כל דבר שאינו מתנהל לפי הצדק האנושי.

מחאה של תיקון

ומה התועלת במחאה?

מחאה ממשיגה את הכאב ומניעה אותנו לפעולה. אנו שותפים לקב"ה בתיקון עולם ולכן, כאשר אנו מוחים על חוסר צדק אנו שואלים, איך ייתכן שבעולמו של הקב"ה יהיה עוול ורשע? ואנו מנסים לעשות הכל לשנות את העולם לטובה.

הרב זקס מביא בספרו 'רדיקליות אז, רדיקליות עכשיו' (עמ' 34-40), את המדרש הבא: "אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה, כך לפי שהיה אבינו אברהם אומר תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל העולם" (ב"ר פרשה לט).

אברהם מתבונן בעולם ורואה שיש חוסר צדק ולהבות של רשע בעולם, ואין הוא מבין איך ייתכן שהקב"ה לא מכבה את הלהבות. ולכן הוא שואל "תאמר שהבירה הזו בלא מנהיג?" אברהם שואל היכן הקב"ה כשיש עוול בעולם? והקב"ה עונה לו "אני הוא בעל העולם". הרב זקס שואל איך הקב"ה משיב בדברים האלו על השאלה של אברהם? נראה שמשאיר אותו ללא מענה!

הרב זקס משיב שהקב"ה בנה את הארמון, האדם הצית בו אש ורק האדם יכול לכבות את הלהבות. ולכן נדמה שהקב"ה קורא לאברהם להיות שותף בתיקון העולם. המסר הוא שאין זה מספיק שהאדם ימחה על אי-צדק, אלא עליו גם לתקן.

שליחותו של גדעון

אנו רואים דוגמא נפלאה לרעיון 'מחאה של תיקון' מספר שופטים. המדיינים היו נוהגים לפשוט על ערי ישראל ולהשחית את יכול הארץ עד כדי כך שנאמר "וְלֹא יִשְׁאִירוּ מִחֵיהָ בְּיִשְׂרָאֵל וְשָׁה וְשׁוֹר וְחִמּוֹר" (שופטים ו, ד). בסיטואציה הקשה הזאת מלאך ה' פוגש את גדעון שהיה עסוק לחבוט "חֲטִיטִים בְּגַת לְהָנִים מִפְּנֵי מִדְיָן" (שם יא). וכאן אנו מוצאים דיאלוג מפתיע בין המלאך לבין גדעון: "וַיִּרְא אֱלֹהֵי מְלָאכָה ה' וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' עִמָּךְ גִּבּוֹר הַחֵיָל" (שם יב). אך במקום להודות לו על ברכתו, גדעון אומר בכאב ובמחאה: "וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי גִדְעוֹן בִּי אֲדֹנָי יִשְׁה' עִמָּנִי וְלִמָּה מְצַאנִנִי כָּל זֹאת וְאֵיךְ כָּל נַפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר סָפְרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא מִמִּצְרַיִם הֶעֱלֵנוּ ה' וְעַתָּה נִטְשָׁנוּ ה' וַיַּתְּנֵנוּ בְּכַף מִדְיָן" (שם יג).

אנו מצפים שלאור תגובתו הקשה של גדעון, יוכיחו אותו על דבריו, אך הפלא הוא שקורה ההפך: גדעון זוכה להתגלות ישירה מאת ה' שדווקא משבח אותו על דבריו וממנה אותו למנהיג להושיע את עם ישראל: "וַיִּפֶן אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר לָךְ בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ" (שם יד).

השאלה הזועקת היא איך ייתכן שמגיע לגדעון 'פרס' של מנהיגות על המחאה שלו כלפי ה'? התשובה לפי דעתי היא שמחאה רצויה בעיני ה'. יש כאן מסר שצריך למחות ולזעוק מכאב על עוול וחוסר צדק שמתרחש בעולם. ואדרבה, תפילה יכולה להיות גם מחאה. אך יש כאן מסר עמוק עוד יותר, **התנאי למחאה הוא שאי אפשר להסתפק במחאה, צריך לפעול לתקן את העולם.** ולכן נראה שזה פשר התגובה של ה' כלפי גדעון - לנתב את המחאה לאפיקים של תיקון ובנייה. ולכן ה' אומר לו "לָךְ בְּכַחַךְ זֶה", בכח של המחאה "וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן". מחאה אמיתית היוצאת מהלב, רק היא יכולה להושיע את ישראל, כי רק מי שבאמת משתתף בצער ובכאב של עם ישראל, יכול להביא לשינוי לטובה. ולכן "הלא שְׁלַחְתִּיךָ". אם כן, מחאה המביאה לידי שליחות של תיקון, היא המחאה הרצויה והמתקבלת לפני ה'.

לתגובות: hakdamotlaemunah@gmail.com

הציבור מוזמן לשיעור 'זום' שבועי בימי רביעי בשעה 20:30 בע"ה בנושא:
'גמרא באמונה: סוגיות נבחרות במסכת בבא מציעא'.
הרשמה ללא עלות באתר בית מדרשתי beitmidrashti.co.il
בתוך: 'דברת בם - שיעורים' או במייל gemarabemunah@gmail.com
וחפשו בגוגל: 'בית מדרש גמרא באמונה' www.gemarabemunah.co.il

שליחותי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

לרשות מאגר מחשוב של כל בתי הכנסת כולל רשימת נבאים לפצה ממקורות לפי קהל היעד

הפקות מיוחדות:
ניצוב, קדם דפוס ודפוס איסוף ועיטוף מוצרים בניילון לפי הזמנה, הידוק בסיכות הכנסת אינסטרות לעלוני

לפרטים:
052-8908518 יוסי
b0528908518@gmail.com

לגשת למצרים

לכוח הרוחני לגשת ולהקדים. כדי שהאומה הישראלית תיבנה, יש צורך להקים בית מדרש ורק לאחר מכן לבנות את ההתיישבות. גם עצם הירידה למצרים בשביל הגיבוש הלאומי של משפחת יעקב היא אמירה שהאומה מתגבשת דווקא מחוץ לארץ ישראל, ללא תלות במרכיבים חומריים. ברגע שזה מובן - אזי ניתן להיכנס לארץ ישראל ולהגשים את הייעוד המלא של האומה - ממלכת כהנים וגוי קדוש. עולם רוחני המופיע בתוך הממד הארצי. בית יוסף ובית יהודה כאחד.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדן - ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר 0545753771

המשפט הפותח את פרשת 'ויגש' הוא 'ויגש אליו יהודה'. אנו מוצאים עוד פעם 'ג'ישה' של יהודה. כאשר יעקב ובניו יורדים מצרימה, יהודה נשלח 'ג'ושנה' לפני כולם, וזאת, על פי המדרש, 'להקים שם בית מדרש'. לעומת יוסף שמבטא בעם ישראל את הכוח החומרי, 'המשביר לכל ארץ מצרים', שממנו צומח 'משיח בן יוסף' (שאחראי על בניית הקומה הפיסית בשיבת ציון); הרי יהודה הוא הכוח המבטא בעם ישראל את הכוח הרוחני, ממנו צומח 'משיח בן דוד' הבונה את קומת הקודש על גבי קומת החול.

בפרשה אנו לומדים כי על מנת לבנות את בית ישראל, יש צורך לתת

אסתר אברהמי // זוגיות

לא יודעת מה היא רוצה בכלל ולכן הוא יחליט במקומה. היא מגלה התנגדות פנימית, אך לא מרשה לעצמה לומר לו זאת בפירוש. היא הגיעה למצבי דיכאון ולחוסר מוטיבציה בשיתוף פעולה עם החלטותיו. הוא כועס ואומר שהיא עושה את עצמה חולה ודורש ממנה להתגבר ולמלא את המטלות שהיא מחויבת בהם.

ישנם זוגות שאינם מגלים את מחשבותיהם ורגשותיהם. חוסר תקשורת כזה, הופך במהרה להרגל ולעניין שבשגרה. השתיקות מתעצמות וברגעי משבר אין דרך להתגבר עליהם, כי כבר לא זוכרים איך לדבר.

חוסר גילוי, יוצר קריאת מחשבות ומתן פרשנות, שזהו מצב הרסני, לכל אחד נדמה שהוא יודע מה בדיוק קורה לשני ואין צורך לומר זאת. נוצרות הנחות מוטעות שגורמות למסקנות נמהרות שמגדילות את המרחק הרגשי ביניהם. אין דרך להבין את בני הזוג שלנו בלי תקשורת ישירה וגלויה שמכבדת את שניהם.

קרבה נוצרת מתוך גילוי האמת, של מה שעובר על כל אחד מהם, לטוב ולמוטב. קשר זוגי מוצלח, מבוסס על מה שבני הזוג מוכנים לחלוק ביניהם, בכל תחומי חייהם, מתוך אהבה וכנות מלאה.

*יועצת אישית זוגית ומדריכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים

המעניינים אתכם -

esteravr@gmail.com

מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא

באתר מכון מאיר >

ובלעדי החיבור לא קיימת זוגיות אמיתית. ישנם נושאים שחובה לגלות אותם, מפני שהם קשורים לשני בני הזוג והמטרה היא להתחבר באהבה. גילוי כזה ראוי ואפילו הכרחי. נושאים אלה, משפיעים על הזוגיות והמשפחתיות שלהם. לכן חשוב לדבר בגילוי לב, גם כאשר קשה לדבר עליהם. למשל, חסר לגבר משהו מהמראה הנשי של אשתו והוא חושש לגלות לה, שמא תיפגע. הוא מרגיש דחייה מצורת הלבוש שלה. במצב כזה, החיבור הזוגי נפגע. לכן כדאי וחשוב שיגלה את מה שמפריע לו, ברגישות רבה ובאופן מכבד שרואה את אישיותה וידגיש כי חשוב לו החיבור והאהבה. הגילוי האמיתי, יאפשר לשניהם צמיחה אישית. הוא מגלה את רגשותיו מתוך אהבתו כלפיה והיא תעשה שינוי מתוך הבנה ובחירה מתוך הסכמה.

✓ אלון התלונן בפני שאשתו מהירת חימה והוא חושש מאוד להכעיס אותה. לכן הוא לא מגלה דברים שהוא יודע שיכעיסו אותה. הוא רוצה שקט ממנה. למרות זאת, הוא חי במתח מתמיד, שמא היא תגלה ותכעס עליו. אך מכיוון שלשקר אין רגליים, בשלב מסוים היא מגלה וכעסה מגיע בכפליים. כתוצאה מכך, נוצר חוסר אמון והמרחק ביניהם רק הולך וגדל....

✓ קרן בעלת אופי מרצה, נשואה לחיים שהוא ביקורתי ונוקשה. היא חוששת לגלות את רצונותיה שאינם תואמים לרצונותיו. פעמים רבות היא מהססת ומשתדלת להראות לו שהיא מסכימה איתו, גם כשהיא לא רוצה. כשהיא משתפת ברצונותיה, היא אינה ברורה וחיים אומר לה שהיא

גילוי לב בנישואין

גילוי לב בין בני זוג, הוא היפוכם של הסתרות שכבר דנתי בהן במאמרים קודמים. לכאורה, מה יש לכתוב על גילוי לב? הרי פשוט וברור שגילוי לב מחויב המציאות בין בני זוג. בנישואין, בני זוג קושרים את חייהם בברית של אחדות בלב ונפש, בכל תחומי החיים. כשם שיש גילויים גשמיים, כך מוכרחים להיות גילויים נפשיים ורוחניים. גם כאן נבדיל בין גילויים הכרחיים/ראויים וגילויים לא ראויים. ישנם דברים שלא ראוי לגלות אותם, גם אם חושבים עליהם, בידיעה שגילוי זה ירחיק ביניהם. לדוגמה, גבר שאומר לי שהוא לא סובל את אשתו והוא מזולזל בה בתוך תוכו. אסור לו לגלות את מחשבותיו ורגשותיו אלה כי זה ודאי יפגע בה קשות. גבר כזה, חייב לעשות עם עצמו עבודה אישית/מקצועית מדוע הוא מגיע למצב כזה. אולי הראייה שלו נוטה להיות שלילית ולכן הוא לא רואה את הטוב שודאי קיים בה. אולי הוא מצפה שהיא תהיה מעוצבת על פי הפנטזיות שלו וכאשר זה לא קורה, הוא מרגיש כלפיה דחייה... חשוב לדעת שכאשר ישנן תחושות שליליות, בן הזוג השני מרגיש את האנרגיות השליליות, אף שאינו יודע בבירור, מה חושב ומרגיש השני. מצב זה יוצר חוסר בהירות בתחושות ההדדיות, מה שגורם לחוסר רגיעה וליצירת בעיות רגשיות נוספות.

גילוי לב הוא נעים, כשמשתפים בדברים נעימים ויפים. קשה לשתף בדברים לא נעימים, שמא בן הזוג ייעלב ויתרחק. במצב כזה, בני הזוג אינם כנים זה עם זה והזוגיות נעשית ייצוגית, רשמית, קרה וחסרת חיבור אמיתי. החיבור הוא לב ליבה של הזוגיות

פרשה מאירה

התגברות וותור

לאחר שיעקב אבינו נפטר, חששו אחי יוסף שמא הוא יפגע בהם על כל מה שהם עשו לו, ששמו אותו בבור ומכרו אותו לעבד. אבל יוסף לא חשב כך. יוסף לא נצל את כוחו כדי להרע להם, אלא להפך - הוא המשיך לדאג להם ולכלכל אותם. איך היו ליוסף כוחות כאלה גדולים לסלח על דבר כזה? הרי האחים באמת פגעו בו בצורה קשה!

אז קדם כל, יוסף מסביר בעצמו שהוא מאמין שה' גלגל את הדברים. יוסף ידע שהקדוש ברוך הוא רצה שהוא ירד למצרים, ולכן הוא הבין שאין סבה אמיתית להתנשם באחיו. אבל חוץ מזה אפשר להבין שיוסף ידע שהוא לא ירויח כלום אם הוא יפגע בהם. הקשר המשפחתי יתקלקל וכל מצרים תשמע על המריבה ביניהם. לכן הוא בחר להתגבר ולוותר.

נוכל ללמד מכאן לעצמו - גם אם נפגענו ממישהו, בדרך כלל אין טעם ותועלת בכך שנחזיר לו. אם נתגבר ונותר המריבה תפסק ובכך נעשה טוב גם לעצמנו וגם לסביבתנו.

שאלות בכרשה

1. על מי נאמר "ונפשו קשורה בנפשו"?
2. מה ביקש יוסף מאחיו לעשות לאחר שגילה להם שהוא יוסף?
3. מי אמר למי 'אל תרגזו בדרך'?
4. מי אמר בפרשה 'עוד יוסף... ח'?
5. מה אמר הקב"ה ליעקב כשהתחיל לרדת למצרים?
6. מי היו 'בני דן'?
7. מה הציע יוסף לאחיו לומר לפרעה ומדוע?
8. היכן התיישבו בני ישראל?

חידת חדגא: הסבירו: לא כל חושיו של איש החושים אכן חשו

חידת פולקע: אלו כוהנים בפרשה אינם בני שבט לוי?

מילים מבולבלות

זהו את המילים והביטויים - מתוך 'שביעי' של הפרשה

1 סע סמר	2 מלח	3 כסת מפה
4 בד מאמת	5 עזר	6 אך פספס
7 שינתה	8 אלקנה	9 מה כינה
10 עת מוזר	11 אתה עמו	12 קרבה

תמונות בכרשה

מצאו למה רומזות התמונות!

1	2	3
4	5	6
7	8	9

אבנר בן נר הצדיק

מגילת דוד 78

הרב שלמה אבינר

רק אז הוא בא אלי עם 22 אנשים שליו אותו, וערכתי להם סעודה חגיגית.
אחר כך אמר לי אבנר:
- אני אלך ואקבץ את כל עם ישראל אלי, וכלם יכרתו אתך ברית ויעשו כלם את דברך.
- אני מאד מעריך אותך, אבנר. תמיד הערכת אותך ועתה עוד יותר. יחד נפעל למען עמנו הגדול. אני הדל באנשים, כיון שד' בחר בי, אפעל אתך ואעשה יחד אתך ככל כוחי.

שמואל ב ג יז-כא. מצוד"ד.

איזה צדיק הוא, אבנר בן נר! איזה ענוו! אדם נפלא, הדואג לעם ישראל לפני הכל!
כאשר נכגשנו אמר לזקני העם:
- תמיד רציתם את דוד לסלח. אני כונעתי זאת בגלל נאמנותי לבית שאול.
עכשו אתם יכולים להגשים את רצונכם כי זה רצון ד'. אתם רואים שד' הציץ באמצעות דוד את עם ישראל מיד פלשתים ומכל אויביו.
כך גם הלך לדבר אל שבט בנימין, שבטו של שאול, שהיה מאד קשור לבית שאול, והסביר להם שזו טובת עם ישראל.

מה יפה ונעים הוא להסתכל באור נשמתן של צדיקים לפני הופיעם בעולם. החיים העתידיים שיתחדשו על ידי אותן צדיקי העולם, המחדשים את זיו העולם, פועלים כבר את פעולתם עוד לפני יציאתם של אלה הנשמות הקדושות לאור העולם. בזרם מהלכם הפנימי מחדשים הם בעולם תנועת קודש, תנועת אמת, מלאה עז וגבורה.

שמונה קבצים ו, רמא

הרב שלמה אבינר

את אחי אנכי מבקש

(שם יד). זאת בקשת אבי, זאת בקשת אבי שבשמים לראות שלום אחי ושלום הצאן. "את אחי אנכי מבקש".

"ויראו אותו מרחוק" (יח). הלא אמרתי לך שהם רחוקים. הם רואים אותך פרחוק. אומר לך את האמת: גם אתה עדיין רחוק. מבקש אתה את אחיך אך בלבך אתה חלוק על אחיך. קודם כל, עליך למצוא את אחיך בלבך. או אז תמצא אותם בבשרם ובדמם, בנשמתם וברוחם, בנפשם ובגופם, בשכלם וברגשם, ברצונם ובדמיונם. אם גם לאחר שימכרו אותך תמשיך להיות אח, אז תוכל לומר בכל לב: "את אחי אנכי מבקש". אך דע לך, הדרך קשה וארוכה.

"ויאמר יוסף אל אחיו: גשו נא אלי ויגשו" (שם מה ד). מה נורא ומה רחוק הוא זה האיש הזה, משנה למלך האכזר. "ויאמר: אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה" (שם). אתם רואים, לעולם אתם אחי. על אף שמכרתם אותי, ושנים עשרה שנה בבית הסוהר ישבתי, בלבי אתם אחי. משאת נפשי האחת נתנה לי כוח: "את אחי אנכי מבקש". עתה, פגשתי אתכם, זה לי היום הגדול בחיי, זהו יום שמחת לבי. "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם" (ה), כי הלוא אני אחיכם.

"ועתה אל תיראו" (נ כא), אל תפחדו ממני. אני אוהב אתכם. "וינחם אותם וידבר טובם" (שם). אני אוהב אתכם!

נפשי. כולם אחי. כולם אהובי. כולם יחד הם אומתי, ולא אשעה לאומרים: גזורו את הילד החי, גזורו.

"הגידה נא לי, איפה הם רועים" (טז). אני מתחנן, אנא אמור לי. כל כך הרבה רועים יש וכל רועה מתנשא לאמור: אני הרועה. והצאן תועה. שאלתני למפלגתי, אני ממפלגת הצאן. אבל הרועים משכו אותו אנה ואנה, והוא מפוזר ומפורד בין הרועים. אנא אמור לי, מתחנן אני לפניך

בדם נפשי "איפה הם הרועים" אנשק אותם, אחבק אותם. מה שאני מבקש, זו אחווה. זה ולא דבר אחר.

"ויאמר האיש נסעו מזה" (שם יז). את זה כבר לא תמצא. "נסעו מזה - הסיעו עצמם מן האחוה" (רש"י). גם אתה אשם בזה, כי הבאת את דיבתם רעה. לא ראית את האור, רק את החושך, ראית את החסרונות ולא את המעלות. אתה הקדמת להסיע את עצמך מן האחוה. "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם" (משלי כז ט). "כמים הללו שאדם צופה בהן ורואה בהם פנים כפניו, אם הוא שוחק, הן שוחקות, ואם הוא עוקם הן עקומות, כן לב האדם לאדם האחר, אם הוא אוהב את זה, גם הוא אוהבו, ואם הוא שונא את זה, גם הוא שונאו" (רש"י יבמות ק"ז א). הם כבר רחוקים מן האחוה.

"וילך יוסף אחר אחיו" (בראשית לו יז). בכל זאת אני הולך אחר אחי. זה בנפשי, בלי זה אין לי חיים. לא, אל תלך. איחרת את המועד. הר גבוה ביניכם. מאוחר מדי. הם יהרגו אותך, הם יזרקו אותך לבור נחשים ועקרבים, הם ימכרו אותך לישמעאלים.

בכל זאת אלה, זה בנפשי, ובנפשי אבי: "לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן"

"וימצאנו איש והנה תועה בשדה וישאלהו האיש לאמור: מה תבקש" (בראשית לו טו).

גדול הוא השדה, מתעה ומאיים. אין בו עצים להצל מן השמש, אין בו מעיין להרוות צמא. אין בו כיוון, אין בו תמרוך, אין מי שיורה

את הדרך. הרבה דרכים, הרבה אליים, הרבה רצונות והרבה חפצים, הרבה רגשות והרבה מחשבות. האדם תועה בשדה, אבוד ומעונה.

"וימצאנו איש" אינך אבוד, בן אדם. אם אתה לא תמצא את

האיש, הוא ימצא אותך. בכל מקום שתהיה יבוא השליח, יבוא המלאך, יבוא האיש שיודע לשאול. "וישאלהו האיש לאמר", וישאל החכם אשר שאלתו היא כבר תשובה, "מה תבקש"? השדה רחב כל כך, העולם הזה מלא כל כך בגווניו ובצבעים, מה תבקש? התבקש עושר או אושר? התבקש תורה ומצוות, או שמא חוויות והנאה? או אולי שלום ואולי מלחמה. מה תצביע, ימין או שמאל, אשכנזי או ספרדי? מה תרצה יותר, חופש רווקים או ברית נישואין? התאהב ילדים או הורים? מה שוקקת נפשך, שירה או מדע, טבע או טכניקה? אמור, בן אדם, מה תבקש, אמור מיד, באיזו מפלגה תתפלג, באיזה מדור תתמדר, באיזו מגרה תתמגר? מה תבקש? אמור, אל תכחד. ואם לאלקים חשקה נפשך - הרבה זרמים יש, הרבה ישיבות יש, אחת נגד השניה, ויש גם מי שנגד כולם. אמור מהר מה תבקש, להיות עם כיפה או בלי כיפה, ואם כיפה, איזו כיפה? אל תתחמק, החלט למי אתה, לנו או לשונאינו? "מה תבקש"? (שם טז).

"את אחי אנכי מבקש" (שם טז). אני מחפש אחווה, אני מחפש אהבה ואחוה, אני מבקש את עמי, את כל עמי. חלק ממנו, לא ישיב את נפשי. רק עם ד' התמים והשלם, זה ישיב

כנפי נשרים

כיוונים לעילוי האישיות על פי דברי הרב קוק זצ"ל.

ספר מתנה לכל אדם השואף להתפתחות אישית ולחיים הנאמנים לעצמיותו הפנימית הגבוהה.

בן אדם, עלה למעלה, עלה. מאת הרב אהרן קלינשפיץ.

שני כרכים. כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים